

Я достатньо побачив, щоб зрозуміти:
ти єдина, з ким я хочу бути, допоки
живий.

Джим Кроче «Час у плящі»

Частина перша

Лондон, 1813

Це там, унизу, — сказав Себастьяно, після того як ми зіскочили з козел і пройшли трохи по Гарлей-стріт. — Ти маєш на увазі будинок із кам'яними левами перед дверима?

— Це сфінкси.

— Ага, — я намагалася поводитися невимушено, хоча моє серце калатало, мов навіжене. — Мене завжди дивували їхні крила й людські обличчя, які до того ж так кумедно всміхаються.

Себастьяно зупинився перед брамою величної будівлі.

— Ще раз швидко повторімо план, — мовив він, поклавши руку на дверний молоток, і додав: — Про всяк випадок.

— Гарзд, — відповіла я, — я не проситиму в нього автограф. О'кей, я не заперечую, що хотіла б його отримати, але розумію, що це може ускладнити справу. Отже, я не робитиму цього. Не обов'язково нагадувати про це ще раз, — через хвилювання я забагато патякала. Це був

своєрідний побічний ефект подорожей у часі. Важко було уявити, що людина з 2013 року може ось так раптом перенестися до 1813. Але Себастьяно був дуже терплячий — це була одна з його рис, за які я його так кохала.

— Ні, я й не думав, що ти проситимеш у нього автограф, — відповів він, — просто хотів повторити послідовність наших дій.

— Ах, це. Отже, ти стукаєш у двері цією головою лева. Потім ми чекаємо, поки містер Тернер відчинить. Потім я його відволікаю, а ти заходиш усередину й дивишся, де саме почалася пожежа. Після цього ми відразу перейдемо до другої частини плану.

Частина друга полягала в тому, що ми привеземо сюди візок, який чекав на нас на сусідній вулиці, навантажений діжками з водою й кількома відрами, за допомогою яких ми погасимо пожежу. Наше завдання тут було б набагато легшим, якби 1813 року вже були путящі пожежні команди, але все, що пропонував цей сектор, розташовувалося надто далеко звідси. Поки вони зберуть достатню пожежну команду, весь будинок згорить дотла разом з усіма картинами, які в майбутньому коштуватимуть приблизно один мільярд фунтів. Звісно, тут і зараз ці картини не коштували особливо багато, але через двісті років їх цінуватимуть дуже високо, як і тисячі майбутніх витворів, які містер Тернер, художник, напише впродовж свого життя. Тому ми повинні подбати про те, щоб не тільки його полотна, але й він сам пережив цю пожежу.

Себастьяно постукав молотком у двері.

— Краще говоритиму я, — запропонував він.

— Чому? Ти боїшся, що я все ж таки попрошу в нього автограф? Ти не віриш, що я дотримаю нашої домовленості?

— Так само, як торік у Флоренції, коли ти обіцяла триматися подалі від Мікеланджело, а потім запитала його, чи не можеш стати моделлю для його ескізу?

— О! Але Мікеланджело сам хотів мене намалювати! Окрім того, у тебе не було ані найменших причин для ревнощів, бо Мікеланджело був геєм.

— Так, і саме тому його коханець образився й зіпсував найвідомішу у світі мармурову статую.

— Але не відомо, хто саме це зробив. Будь-хто міг викинути цю лаву з вікна і влучити в Давида, — захищалась я. — Крім того, його давно відреставрували.

Мене перервало відлуння із сусідньої дзвіниці, і я затамувала дух, рахуючи удари, що звучали з однаковими проміжками один за одним із невблаганною впорядкованістю. Дванадцять.

— Це знак, — прошепотіла я. — Час.

Одразу після опівночі — так було вказано в нашому завданні. Початок пожежі. Я повернулася до дверей і занепокоєно прийохалася.

— Пахне димом, відчуваєш? Ми не запізналися?

— Тихо! — прошепотів Себастьяно. — Хтось іде! — він відсахнувся і сховався позаду великого крилатого сфінкса.

І справді, почулися кроки, а потім двері відчинилися. Переді мною стояв заспаний чоловік у халаті. Йому було років сорок, він мав вузьке приємне обличчя, на якому зараз відбивалося відверте роздратування.

— Хто турбує мене такої пізньої години? — він тримав у руках керосинову лампу, й у її мерехтливому світлі я побачила плями фарби на його пальцях.

— Ох, — пролепетала я з пошаною в голосі. Вільям Тернер власною персоною. Найвидатніший англійський імпресіоніст усіх часів. Мені знадобилося кілька секунд, перш ніж я згадала, навіщо, власне, я тут. — Ох, — повторила я, цього разу навмисне. — Мені... Я не знаю, — я поклала руку на лоба, зобразила граційне падіння та приземлилася біля його ніг.

— Святий Боже! Міс, що з вами?

Містер Тернер відреагував саме так, як ми і сподівалися. Він присів поряд зі мною й поплескав мене по щоках. Трохи сильніше, ніж треба, але він хотів якнайкраще. Застогнавши, я розплющила очі. — Що трапилося? Я знепритомніла?

— Так, саме це ви й зробили, — погодився містер Тернер, допомагаючи мені звестися на ноги. — Як я можу?.. Що мені?..

— Склянку води, будь ласка, — видихнула я, і знову містер Тернер зробив те, що й повинен був: він швидко підвівся і зник у будинку. Себастьяно вийшов із-за сфінкса та прослизнув слідом за ним.

Трохи згодом містер Тернер повернувся і простягнув мені склянку з водою. Те, що Себастьяно пробрався до його будинку, він, вочевидь, не помітив. Перша частина плану вдалася, принаймні початок.

— Як ви почуваетесь, міс? — містер Тернер невпевнено глянув на мене. — Чи місіс?

— Міс, — я дозволила йому допомогти мені, ковтнула води й після цього вдала, що в мене паморочиться у голові, тому містерові Тернеру довелося підтримати мене, бо інакше я б знову впала.

— А де?.. Хіба немає нікого?.. — він у паніці оглядівся. — Ви сама?

— О ні, — я згадала, що в цю епоху пристойна жінка не могла ходити без супроводу. — Мене супроводжував мій... — «чоловік» не годиться, бо я ж «міс», — ...мій брат. А тоді на наш екіпаж напали... розбійники. Мені вдалося втекти, і ось я тут.

— Святий Боже! Святий Боже! — містер Тернер повторив фразу ще кілька разів, заламуючи руки. — Треба викликати поліцію! Я зараз розбуджу свою економку і звелю їй піти на Боу-стріт.

— Ах, не треба, — я непомітно прийохалася, проте, як і раніше, не відчула запаху диму. Здається, пожежа

ще не почалася. Сподіваюся, Себастьяно відразу ж знайде джерело займання. Було життєво важливо вчасно знешкодити пожежу. Особливо для містера Тернера, а то вже завтра він буде мертвий. Відхилення у причинному зв'язку часу, якому ми обов'язково маємо завадити.

— Може, ви просто постоїте трохи зі мною тут, на свіжому повітрі? — запропонувала я містерові Тернеру. Поки він перебуває назовні, він не може стати жертвою пожежі.

— Але розбійники... Ми повинні сповістити владу...

Раптом я вдала, ніби знову збираюся знепритомніти, і містер Тернер був змушений залишитися поряд зі мною й підтримати мене.

А тоді з будинку долинув несподіваний шум. Він був схожий на здавлений скрик. Містер Тернер відпустив мене — певно, його готовність допомагати мала свої межі.

— Це мій батько!

Він схопив лампу і зник у будинку, а оскільки я не хотіла марно стирчати надворі, то пішла за ним у вестибюль, де на стінах висіли десятки картин. Справжній Тернер! Але я не мала часу милуватися ними. Повз мене прошкандибав старий чоловік, оповитий нічною сорочкою й узутий у завеликі для нього капці.

— Злодії! Розбійники! Підпалювачі! — кричав він роздратованим фальцетом. Слідом за ним ішов Себастьяно, який занепокоєно вмовляв його:

— Але послухайте, послухайте мене...

Містер Тернер, який стояв поряд зі мною, побачивши ймовірного злодія, злякався так, що впустив від переляку лампу, яка розбилася й витекла на підлогу. Палаюча рідина розтеклася навкруги язиками полум'я й досягла оксамитових порт'єр на вікні. Тканина миттєво зайнялася, і вже за мить її охопило полум'я. Вогонь здійнявся вгору й досягнув дерев'яних балок стелі. Дим наповнив вестибюль і заслав видимість.

Тепер насправді запахло димом!

Знадобилося кілька секунд, перш ніж я зрозуміла, що насправді тут сталося. Ми були винні в пожежі! Але ж ми опинилися тут із завданням завадити підпалу! Я отетеріло дивилася на палаючі портъери.

Себастьяно зірвав їх із карнизу і, немов божевільний, затанцював на них, але полум'я перестрибнуло на килим, і той також запалав.

— Саме час для частини другої. Я привезу воду, — Себастьяно побіг до дверей, — виведи Тернера назовні, — крикнув він мені через плече, перш ніж розчинився в темряві.

— Містере Тернере, — я роззирнулася, шукаючи його, проте побачила лише дим і вогонь. — Сер? Сер, вам треба піти в безпечне місце!

— Тату! — почувла я його крик з іншого кінця вестибюля. — Тату, ти де?

Я притисла до обличчя оздоблений мереживом рукав і почала бігати приміщенням туди-сюди, але через дим я нічого не бачила. Лише трохи згодом переді мною наче нізвідки виринув Себастьяно, тримаючи в кожній руці по відру з водою, які він одразу ж вилив на палаючий килим — полум'я миттєво згасло. Слава Богу! Вдалося!

Проте, вочевидь, я помилялася.

— Нам треба ще води! — закричав Себастьяно. — Ти маєш допомогти мені загасити вогонь! На верхньому поверсі! — і він знову зник.

Я підхопила сукню обома руками й побігла за ним, повз містера Тернера, який нарешті знайшов свого батька й вів його до відчинених дверей, де обидва зупинилися, хапаючи ротом повітря.

— Хто ця білява дівчина? — запитав старий у містера Тернера. — І чому вона бігає нашим будинком? Це твоя нова знайома?

— Вам не можна повертатися, а надто підніматися нагору! — задихаючись, крикнула я їм. — Там також пожежа!

— Справді, чарівне створіння, — почувла я слова старого. — Хоча вона, здається, трохи поспішає.

Візок із водою з гуркотом виїхав з-за рогу, Себастьяно зупинив коня просто перед будинком і зістрибнув із козел. На візку поряд із відкритою діжкою стояв Хосе й наповнював відра водою. Він передав два з них Себастьяно, а третє всунув мені в руки. Його худе, посічене зморшками обличчя нічого не виражало, так само як і його пильне око. Друге око, як завжди, ховалося під чорною пов'язкою, що надавало йому вигляду старого, але готового до бою пірата.

Себастьяно з двома повними відрами побіг до будинку, а я — значно повільніше, слідом за ним, тримаючи своє повне до країв відерце. Це була саме та ситуація, коли я мусила визнати, що вирішальної миті я відчутно поступаюся Себастьянові в плані ефективності своїх дій. Він міг нести два повних відра, а я лише одне. Окрім того, він удвічі швидше підіймався сходами. Частково це, звісно, було пов'язане з тим, що я постійно плуталася в подолі своєї сукні. Хоча вона мала чудовий вигляд, особливо гарне мереживо на рукавах і по краях декольте, але для гасіння пожежі сукня точно була задовгою.

Важко дихаючи, я добігла до другого поверху, тягнучи відро коридором, засланим персидським килимом, коли мене раптом обігнав містер Тернер, який також забрав у Хосе два відра. Із кімнати в кінці коридору виривалися хмари диму. Містер Тернер заскочив туди, і я, не вагаючись, кинулася слідом, хоча вже майже не могла дихати.

У заповненій чадом кімнаті я ледве розгледіла силуети Себастьяно та містера Тернера, а між ними — джерело вогню. Одразу потому почувлося шипіння: містер Тернер виплеснув воду у вогонь, і Себастьяно, вирвавши в мене з рук відро, зробив те саме, а потім підскочив до вікна й відчинив його.

— Готово! — крикнув він достатньо голосно, щоб Хосе міг почути його внизу.

Пожежу загасили.

— Іди-но сюди! — наказав мені Себастьяно. — Тут свіже повітря. Не вдихай диму, чуєш!

Я, кашляючи, кивнула й підійшла до нього, щоб вдихнути повітря. У кімнаті було темно, вона освітлювалася лише слабким сяйвом вуличних ліхтарів, що розташовувалися неподалік від будинку.

— Святий Боже, — задихаючись від кашлю, мовив містер Тернер, підходячи до нас і жадібно вдихаючи свіже нічне повітря.

Він вказав на обриси великого ліжка з балдахіном, яке ще хвилину тому було оповите полум'ям, і від якого тепер підіймалася тонка цівка диму.

— Мій батько міг загинути! — його голос дзвенів від жаху. — Це його кімната!

Здавалося, він ледве міг збагнути те, що зараз відбулося. Швидкими кроками він вийшов із кімнати.

— Ах. Місіс Текерей, ви прокинулися, — почувла я його голос із коридору. — Не хвилюйтеся. Пожежу загасили, у нас були мужні помічники. Але ви маєте подбати про мого батька. Він, певно, дуже наляканий.

Жінка — напевно, економка — відповіла йому збудженим голосом, проте я не розчула, що вона сказала, бо обоє далеко відійшли від нас.

Себастьяно поклав руку мені на плече і пронизливо подивився мені в обличчя.

— Усе гаразд?

Я мовчки кивнула. Тієї миті я ще перебувала під впливом адреналіну, але за кілька хвилин у мене могла початися істерика. Так уже траплялося раніше під час наших подорожей у часі, тож я почувалася цілковитою невдахою. Проте зараз я все зробила правильно. Ну, майже. Хоча

я притягла сюди це кляте відро, але чомусь забула вилити воду в полум'я. Себастьяно змушений був зробити це замість мене. Окрім того, мені варто було приділити більше уваги своєму волоссю перед початком цієї пригоди. Моя коса, нещодавно акуратно заплетена, звисала дикими пасмами, які страшенно тхнули димом, як і я вся. Себастьянові це, здається, не заважало. Він нахилився й поцілував мене.

— Ти добре трималася, — тихо сказав він.

Я похитала головою і зрозуміла, що починаю тремтіти.

— Мені треба більше займатися силовими видами спорту. Я ледве витягла нагору це кляте відро.

— Це було дуже велике відро.

— Однаково.

— Ти це змогла. І не розлила води. Там було саме стільки води, скільки не вистачало, щоб загасити пожежу. Чесно, ти все зробила просто чудово!

У дверях з'явилось світло. Містер Тернер зайшов до кімнати зі свічником на п'ять свічок і перечепився. Полум'я свічок заколивалось, і на якусь мить я злякалася, що зараз почнеться нова пожежа, але містер Тернер міцно тримав свічник у руках. Він нахилився й підняв річ, через яку ледве не впав.

— Я так і думав. Тато знову кутив у ліжку. Скільки разів я казав йому, що одного разу це його вб'є! — зітхнувши, він покрутив у руках речовий доказ — різьблену трубку, яка досі диміла.

Потім він подивився на Себастьяно, а тоді на мене. Свічник у його руці трохи тремтів, а його очі досі були розширені через щойно пережитий жах, але попри це він тримався на диво добре.

— Хто ви? — прямо запитав він.

Це було цілком слушне запитання, на яке ми, однак, не могли відповісти правдиво, бо це прозвучало б доволі дико: «Містере Тернере, ми мандрівники в часі,